

КМАТ імені Сержа
Лифаря

Силабус освітнього компонента
ЗРАЗКИ НАРОДНО-СЦЕНІЧНОЇ ХОРЕОГРАФІЇ
галузі знань 02 Культура і мистецтво
спеціальності 024 Хореографія

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус освітнього компонента	Дисципліна циклу вибіркових освітніх компонентів
Обсяг освітнього компонента, кредити ЄКТС/ загальна кількість годин	Нормативний термін навчання – 6 кредитів ЄКТС/180 годин. 2 курс
Мова викладання	Українська
Навчальний рік	2025/2026
Що буде вивчатися (предмет навчання)	Академічне ознайомлення з історією розвитку зарубіжного та українського хореографічного мистецтва. Надання здобувачам вищої освіти базових знань про основні аспекти історичного розвитку народно-сценічної хореографії та виконавських навичок на основі зразків народно-сценічного танцю.
Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)	Вивчення даного освітнього компонента дає змогу здобувачам вищої освіти мати професійний фундамент хореографічної підготовки. Знайомство зі зразками народно-сценічної хореографії – це можливість розвивати емоційну складову виконавської майстерності, вивчати стилістичні особливості, манеру виконання українських танців та хореографії інших країн, а також розвивати музично-ритмічні здібності.
Чому можна навчитися (результати навчання)	ПР09. Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом. ПР10. Розуміти хореографію як засіб ствердження національної самосвідомості та ідентичності. ПР12. Відшукувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності. ПР18. Знаходити оптимальні підходи до формування та розвитку творчої особистості. ПР19. Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу. ПР20. Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у фестивалях і конкурсах.
Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)	СК04. Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної). СК07. Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності. СК13. Здатність використовувати традиційні та інноваційні методики для діагностування творчих, рухових (професійних) здібностей, їх розвитку відповідно до вікових, психолого-фізіологічних особливостей суб'єктів освітнього процесу. СК14. Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними

	техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб. СК15. Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проєкту.										
Ключові слова	Хореографія, танець, народний танець, сцена, народно-сценічний танець, український танець, танці народів світу, академічне виконання, сценічна майстерність.										
Навчальна логістика	<p>Зміст освітнього компонента.</p> <p>Освітній блок 1. Зразки української народно-сценічної хореографії. Вивчення основних рухів та елементів на основі українських танців різних регіонів.</p> <p>Тема 1. Вивчення основних кроків, стрибків та підскоків в характері танців Полісся та Волині. Танцювальні комбінації на основі «Волинської польки».</p> <p>Тема 2. Опанування базових танцювальних кроків та бігунців на основі танців Центральної України. Поєднання різних характерів виконання танців «Гопак», «Козачок», «Метелиця».</p> <p>Освітній блок 2. Вивчення рухів та танцювальних комбінацій на основі лексики танців західних регіонів України.</p> <p>Тема 3. Основні рухи та танцювальні елементи в характері танців «Гуцулка», «Коломийка», «Аркан». Поєднання рухів у танцювальні комбінації.</p> <p>Тема 4. Вистукування та притупи на основі закарпатського танцю «Дуботанець». Поєднання рухів з плескачами. Вивчення хореографічного матеріалу в етюді з різними малюнками.</p> <p>Освітній блок 3. Зразки народно-сценічної хореографії. Вивчення основних рухів та елементів на основі танців Словаччини, Угорщини, Молдови, Польщі.</p> <p>Тема 5. Вивчення основних кроків, стрибків та підскоків в характері словацького танцю. Танцювальні комбінації за мотивами жіночого танцю «Карічка».</p> <p>Тема 6. Вивчення основних кроків, стрибків та підскоків в характері угорського танцю. Танцювальні комбінації за мотивами парного танцю «Чардаш», та чоловічого танцю «Вербунк».</p> <p>Тема 7. Вивчення основних кроків, стрибків та підскоків в характері молдавських танців. Танцювальні комбінації з поєднанням різних темпів та характерів на основі танців «Хора», «Молдавеняска».</p> <p>Тема 8. Вивчення основних кроків, та елементів в характері польського танцю «Мазурка». Танцювальні комбінації з поглибленим вивченням манери виконання даної національності.</p> <p>Освітній блок 4. Вивчення рухів та танцювальних комбінацій на основі лексики танців «Арагонська хота», «Тарантела», «Фламенко».</p> <p>Тема 9. Вивчення основних кроків, стрибків та підскоків на основі лексики «Арагонської хоти» та «Тарантели». Танцювальні комбінації з поєднанням класичної основи виконання та стилістичних особливостей даної хореографії.</p> <p>Тема 10. Опанування вистукувань та різних дрібушок на основі іспанського танцю «Фламенко». Поєднання різних темпів, ритмів, вистукування різними частинами стопи. Комбінації з характерними port de bra.</p> <p style="text-align: center;">Таблиця відповідності компетентностей та результатів навчання тематичному змісту ОК</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Тема освітнього компонента</th> <th>ЗК, СК</th> <th>ПР</th> <th>Узгодженість із тематичним змістом</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Вивчення основних кроків, стрибків та підскоків в</td> <td>СК04, СК07,</td> <td>ПР09, ПР10,</td> <td>Формує базові навички</td> </tr> </tbody> </table>			Тема освітнього компонента	ЗК, СК	ПР	Узгодженість із тематичним змістом	Вивчення основних кроків, стрибків та підскоків в	СК04, СК07,	ПР09, ПР10,	Формує базові навички
Тема освітнього компонента	ЗК, СК	ПР	Узгодженість із тематичним змістом								
Вивчення основних кроків, стрибків та підскоків в	СК04, СК07,	ПР09, ПР10,	Формує базові навички								

	характері танців Полісся та Волині. Танцювальні комбінації на основі «Волинської польки».	СК13, СК14, СК15	ПР12, ПР18, ПР19, ПР20	регіональної лексики, розвиває технічні та ритмічні якості виконавця.
	Опанування базових танцювальних кроків та бігунців на основі танців Центральної України. Поєднання різних характерів виконання танців «Гопак», «Козачок», «Метелиця».	СК04, СК07, СК13, СК14, СК15	ПР09, ПР10, ПР12, ПР18, ПР19, ПР20	Забезпечує розуміння стилістики танців Центральної України й формує сценічну виразність.
	Основні рухи та танцювальні елементи в характері танців «Гуцулка», «Коломийка», «Аркан». Поєднання рухів у танцювальні комбінації.	СК04, СК07, СК13, СК14, СК15	ПР09, ПР10, ПР12, ПР18, ПР19, ПР20	Розвиває роботу з високотемповими, віртуозними елементами та автентичною манерою Карпатського регіону.
	Вистукування та притупи на основі закарпатського танцю «Дубо-танець». Поєднання рухів з плескачами. Вивчення хореографічного матеріалу в етюді з різними малюнками.	СК04, СК07, СК13, СК14, СК15	ПР09, ПР10, ПР12, ПР18, ПР19, ПР20	Формує навички ритмічної точності, різних видів вистукувань і роботу з просторовими малюнками.
	Вивчення основних кроків, стрибків та підскоків в характері словацького танцю. Танцювальні комбінації за мотивами жіночого танцю «Карічка».	СК04, СК07, СК13, СК14, СК15	ПР09, ПР12, ПР18, ПР19, ПР20	Розширює стильовий кругозір, знайомить із чужокультурною манерою та формує міжкультурну компетентність.
	Вивчення основних кроків, стрибків та підскоків в характері угорського танцю. Танцювальні комбінації за мотивами парного танцю «Чардаш», та чоловічого танцю «Вербунк».	СК04, СК07, СК13, СК14, СК15	ПР09, ПР12, ПР18, ПР19, ПР20	Удосконалює техніку швидкісних рухів, особливості акцентуації та манеру угорського танцю.
	Вивчення основних кроків, стрибків та підскоків в характері молдавських танців. Танцювальні комбінації з поєднанням різних темпів та характерів на основі танців «Хора», «Молдавеняска».	СК04, СК07, СК13, СК14, СК15	ПР09, ПР12, ПР18, ПР19, ПР20	Формує вміння працювати з темпоритмічними контрастами і стилістичними нюансами молдавських танців.
	Вивчення основних кроків, та елементів в характері польського танцю «Мазурка». Танцювальні комбінації з поглибленим вивченням манери виконання даної національності.	СК04, СК07, СК13, СК14, СК15	ПР09, ПР12, ПР18, ПР19, ПР20	Розвиває музично-ритмічне мислення, координацію та стилізацію образу відповідно до польської традиції.

	Вивчення основних кроків, стрибків та підскоків на основі лексики «Арагонської хоти» та «Гарантели». Танцювальні комбінації з поєднанням класичної основи виконання та стилістичних особливостей даної хореографії.	СК04, СК07, СК13, СК14, СК15	ПР09, ПР12, ПР18, ПР19, ПР20	Інтегрує класичну базу з національною манерою, формує багатостильову технічну та артистичну компетентність.
	Опанування вистукувань та різних дрібушок на основі іспанського танцю «Фламенко». Поєднання різних темпів, ритмів, вистукування різними частинами стопи. Комбінації з характерними port de bra.	СК04, СК07, СК13, СК14, СК15	ПР09, ПР12, ПР18, ПР19, ПР20	Розвиває техніку ритмічних акцентів, роботу стопи, координацію та стилістичну експресію фламенко.
Пререквізити	<p>Пояснення до таблиці</p> <p>Таблиця узгодженості демонструє логічний зв'язок між тематичним змістом освітнього компонента «Зразки народно-сценічної хореографії» та сформульованими спеціальними компетентностями й програмними результатами навчання.</p> <p>Кожна тема спрямована на опанування здобувачами освіти регіональної та міжкультурної лексики народно-сценічного танцю, розвиток технічної майстерності, художньої виразності та стилістичної інтерпретації.</p> <p>Вивчення зразків української та зарубіжної народно-сценічної хореографії забезпечує:</p> <p>формування професійної термінологічної компетентності (СК04, ПР09); усвідомлення культурної спадщини та національної ідентичності (СК08, ПР10, ПР13);</p> <p>розвиток творчої індивідуальності та виконавської майстерності (СК14, СК15, ПР18–ПР20);</p> <p>здатність до критичного аналізу танцювальних стилів, манер і технік (СК07, ПР12).</p> <p>Узгодженість змісту курсу із компетентнісною моделлю освітньої програми сприяє формуванню виконавця, здатного до інтерпретації українських та світових хореографічних традицій, творчої роботи з матеріалом та застосування набутого досвіду у сценічній, педагогічній та проектній діяльності.</p> <p>Види занять: практичні, індивідуальні, самостійна робота.</p> <p>Методи навчання: Словесні (пояснення, розповідь), методи демонстрації та показу, метод повторення.</p> <p>Форми навчання: очна.</p>			
	<p>Для вивчення даного освітнього компонента здобувачі ВО мають володіти базовою підготовкою в народно-сценічному танці (мистецькі школи, центри дитячої та юнацької творчості, хореографічні колективи) та основними практичними навичками в народно-сценічному та українському танці. Історія України - забезпечує розуміння історичного контексту розвитку української культури та передумов формування національної хореографічної традиції. Історія української культури - формує цілісне бачення культурних процесів, необхідне для інтерпретації регіональних танцювальних стилів. Мистецтво балетмейстера - дає базу для усвідомлення композиції, музично-ритмічного аналізу та структури танцювальних етюдів. Історія драматичного театру та сценографія розширює</p>			

	розуміння сценічної культури, стилістики та візуально-сценографічних рішень, що впливають на народно-сценічну хореографію.
Пореквізити	Техніка виконання та методика викладання танцю (класичного та народно-сценічного) - забезпечує поглиблене розуміння технічної бази, стилістичних особливостей та методики роботи з лексикою різних народів, що є необхідним для якісного опанування зразків народно-сценічної хореографії. Сценічна навчальна практика - надає первинний досвід сценічної реалізації танцювального матеріалу та розуміння виконавських вимог, що сприяє ефективному засвоєнню репертуарних зразків. Педагогічна практика - створює можливість застосувати теоретичні й практичні знання з народно-сценічної хореографії у роботі з учнями та колективами.
Інформаційне забезпечення	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Володько В. Ф. Методика викладання народно-сценічного танцю : навчально-методичний посібник / Ванда Федорівна Володько. – К. : ДАКККіМ, 2002. – Ч. 1. – 80 с., нот. 2. Зайцев Є. В., Колесниченко Ю. В. Основи народно-сценічного танцю : навч. посіб. для вищих навч.закладів культури і мистецтв / Є. В. Зайцев, Ю. В. Колесниченко / 2-е вид., доопрацьоване, доповнене. – Вінниця : НОВА КНИГА, 2007. – 416 с. : іл. 3. Кривохижа А.М. Гармонія танцю: навчально-методичний посібник. Кіровоград 2013. 130 с. 4. Куценко С.В. Теорія і методика народно-сценічного танцю: [навчально-методичний посібник] / упор. : С.В. Куценко – Умань ФОП Жовтий О. О., 2015. – 438с. 5. Марценюк В. П. Викладання українського народно-сценічного танцю в мистецьких школах : навч. видання / Віктор Петрович Марценюк; пер. Скорнякова Д. О. — Вінниця : Нова Книга, 2017. — 96 с.: нот. 6. Теорія і практика викладання фахових дисциплін: Зб. Наук.-метод. праць кафедри народної хореографії КНУКіМ. Київ : Видавничий будинок «Аванпост-Прим». 2014. 216 с. <p>Додаткові джерела:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Балог К. Танці Закарпаття / Балог К. – К.: Мистецтво, 1986. 2. Голдрич О. Хореографія: посібник з основ хореографічного мистецтва та композиції танцю. Львів: Край, 2003. 160 с. 3. Станішевський Ю. П. П. Вірський / Станішевський Ю. – К., 1962. 4. Яценко О. Практичні аспекти вивчення народно-сценічного танцю у системі професійної хореографічної освіти. Теорія та методика викладання фахових дисциплін : зб. наук.-методич. пр. кафедри народної хореографії КНУКіМ. Київ : ТОВ «Видавничий будинок “Аванпост-Прим”», 2014. С. 90–109.
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Вивчення курсу передбачає роботу в балетному залі та на сцені навчального закладу.
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	<p>Методи оцінювання та контролю</p> <p>Контроль успішності та визначення рівня навчальних досягнень здобувачів освіти проводиться відповідно до навчально-методичної карти освітнього компонента.</p> <p>Підсумковий контроль - практичний залік у 4 семестрі. Демонстрація та виконання здобувачами ВО набутих вмінь та навичок в даному освітньому компоненті.</p> <p>Оцінювання результатів навчання</p>

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з освітнього компонента є перевірка та аналіз практичних занять, самостійної роботи, підсумок – практичний залік.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання.

Форми поточного контролю: робота на практичних заняттях, виконання самостійних робіт.

Форма контролю за освітніми блоками: у формі підсумкового оцінювання показу практичних навичок.

Форма підсумкового семестрового контролю: у формі практичного заліку в обсязі навчального матеріалу, передбаченого робочою програмою освітнього компонента.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Освітній блок 1	Освітній блок 2	Освітній блок 3	Освітній блок 4	Самостійна робота	Залік	Всього
T1-T2	T3-T4	T5-T8	T9-T10	20	40	100
8	8	16	8			

Навчально-методична карта освітнього компонента

Всього: 72 год. Практичні – 68 год., індивідуальні – 4 год., самостійна робота – 48 год., форма контролю – залік.

Освітні блоки	Освітній блок 1.	Освітній блок 2.	Освітній блок 3.	Освітній блок 4.
Теми практичних та індивідуальних занять	T1, T2 – 8 балів	T3, T4 – 8 балів	T5, T6, T7, T8 – 16 балів	T9, T10 – 8 балів
Самостійна робота	Опрацювання літературних джерел, підсумкове оцінювання демонстрації практичних навичок – 20 балів			
Форма контролю	Залік – 40 балів			
Всього	100 балів			

Для отримання заліку з ОК «Зразки народно-сценічної хореографії» здобувач ВО має представити ряд практичних вмінь та навичок. Вимоги включають в себе знання та практичні навички основних рухів та елементів народно-сценічного та українського танцю, виконання танцювальних комбінацій, володіння технічними елементами.

Основні вимоги до складання заліку:

Техніка виконання: чітке, легке та точне виконання танцювальних елементів, координація рухів тіла, правильне дихання, витривалість.

Артистизм: вміння передати емоції, настрої та характер різних народних та українських танців, створення художнього образу, взаємодія з глядачем.

Стиль та манера: розуміння та відтворення характерних та стилістичних особливостей танцю певної народності, регіону.

Музикальність: вміння відчувати музику, відтворювати ритм та темп танцю, використовувати музику як засіб виразності.

Розуміння історичного контексту: знання про походження танцю, його роль у культурі та традиціях.

Практичний залік дає змогу виявити, як здобувачі освіти вміють застосовувати отримані знання на практиці, наскільки вони оволоділи необхідними уміннями та головними компонентами діяльності.

Оцінювання результатів навчання

Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку із врахуванням поточного оцінювання, а також виконання усіх видів самостійної роботи.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	За шкалою ECTS	За національною системою	Характеристика знань, умінь і навичок здобувача освіти
90 - 100	A	відмінно	Здобувач освіти демонструє високий рівень творчих здібностей і повну самостійність у роботі; техніка виконання чітка, легка, точна, з відмінною координацією, правильним диханням і витривалістю; артистизм виражений і переконливий, здобувач глибоко передає характер та настрій танцю, створює завершений художній образ і взаємодіє з глядачем; стиль та манера відтворюються тонко й автентично відповідно до традицій певного регіону чи народності; музикальність висока – точне відчуття ритму, темпу, фразування та музичних акцентів; здобувач демонструє ґрунтовне розуміння історичного контексту танцю та пов'язує його з технікою й манерою виконання; у теоретичних питаннях дає глибокі, аргументовані та логічні відповіді, упевнено застосовує знання у нестандартних ситуаціях.
82-89	B	дуже добре	Здобувач освіти вільно володіє матеріалом, допускаючи поодинокі несуттєві помилки; техніка виконання впевнена та чиста; артистизм достатньо виразний, хоча іноді бракує глибини; стиль передається правильно, але можливі окремі

			неточності; ритм і темп утримуються добре, музичні акценти відтворюються не завжди повністю; історико-культурний матеріал засвоєний, допущені дрібні неточності; теоретичні відповіді логічні й повні, здобувач здатний самостійно виправити помилки.
74-81	С	добре	Здобувач володіє матеріалом на достатньому рівні, але з помітними похибками; техніка потребує корекції в координації, положенні корпусу та стопи, складні рухи виконуються нестабільно; артистизм нерівний або поверховий; стиль та манера передаються частково; ритмічне чуття загалом сформоване, але збої можливі; знання історичного контексту фрагментарні; теоретичні відповіді правильні, але потребують уточнення та допомоги викладача.
64-73	Д	задовільно	Здобувач освіти відтворює значну частину матеріалу, але має суттєві труднощі; техніка нестабільна, з численними помилками, складні елементи виконуються неправильно; артистизм мінімальний; стиль передається поверхово; ритмічність утримується частково; знання історичного контексту неповні та неструктуровані; теоретичні відповіді спрощені, здобувач потребує значної допомоги викладача.
60-63	Е	достатньо	Здобувач володіє матеріалом на рівні, вищому за

			початковий; техніка слабка й неточна, складні елементи не виконуються; артистизм майже відсутній; стиль та манера не відтворюються; музикальність низька, ритм порушується; історичні знання мінімальні; навчальний матеріал відтворюється на репродуктивному рівні.
	35-59	FX	незадовільно (з можливістю повторного складання) Здобувач володіє лише окремими фрагментами матеріалу; техніка виконання неправильна та некоординована; артистизм і стиль повністю відсутні; ритм і темп не утримуються; історичний контекст невідомий; результати навчання не досягнуті, але можливе повторне складання.
	0-34	F	незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням) Здобувач освіти демонструє лише елементарне розпізнавання окремих рухів або фактів; техніка, артистизм, стиль, музикальність і розуміння контексту практично відсутні; навчальні результати не досягнуті та необхідне повне повторне вивчення ОК
Кафедра	Хореографічних та мистецьких дисциплін		
Викладач(и)	НЕСТЕРОВ ОЛЕКСАНДР МИКОЛАЙОВИЧ Посада: доцент кафедри хореографічних та мистецьких дисциплін Вчене звання: Науковий ступінь: Профайл викладача: https://dance-academy.kiev.ua/akademiya/kafedra-khoreohrafiyi/nesterov-oleksandr-mykolayovych-naukovo-pedahohichnyy-pratsivnyk Тел.: +380996056573 E-mail: 777nestor777@gmail.com Робоче місце: кафедра хореографічних та мистецьких дисциплін, каб.118		
Оригінальність ОК	Авторський курс		
Дата затвердження	Протокол № 4 від 14.04.2025 р.		

Вченою радою	
---------------------	--